

ÄSVD24, Svenska 4 (1–30 hp)

Litteraturlista HT 2025

Fastställd av styrelsen för sektion 1 vid Språk- och litteraturcentrum den 4 juni 2025.

Kursövergripande litteratur och resurser för Svenska 4

Skolverket (2011). *Kommentarmaterial till ämnesplanen i svenska i gymnasieskolan*,

Stockholm: Skolverket. Länk tillhandahålls av läraren. (9 s.)

Skolverket (2022). *Ämnesbetygsreformen*, Stockholm: Skolverket. Länk tillhandahålls av läraren.

Skolverket (2011). *Läroplan för gymnasieskolan*, Stockholm: Skolverket. Länk tillhandahålls av läraren. (12 s.)

Skolverket (2011). *Ämnesplaner i svenska för gymnasieskolan*, Stockholm: Skolverket. Länk tillhandahålls av läraren. (18 s.)

Svenska skrivregler (2017). 4., utökade utgåvan, Stockholm: Liber. (308 s.)

Skolverket. (2025). *Ämnesplanen för gymnasieskolans svenskämne*. Länk tillhandahålls av läraren.

Wahlström, Ninni (2019). *Didaktik: ett professionsbegrepp*. Första upplagan, Malmö: Gleerups. (180 s.)

Delkurs 1. Retorik för lärare (7 hp)

Bakken, Jonas (2009). "Retorisk skrivpedagogikk". *Norsklæreren*, 33(2). S. 32–40. (8 s.)

Brännström, Maria & Sigrell, Anders (2022). "Rhetoric and the Swedish high-school mission for democracy". *Scandinavian Journal of Educational Research*. S. 1–14. DOI: 10.1080/00313831.2022.2126000 (14 s.)

Gustavsson, Henrik (2014). *Retorik 100 p*, Upplaga 2, Malmö: Gleerups Utbildning AB. (192 s.)

Hellspång, Lennart (2003). "Judith Butler. En genusteoretisk metaforanalys". Ingår i: *Rhetorica Scandinavica* nr 26. S. 68–81. (13 s.)

Hellspång, Lennart (2012). *Konsten att tala. Handbok i praktisk retorik*. Tredje upplagan, Lund: Studentlitteratur. (s. 355)

Hietanen, Mika (2016). "Kritisk bildanalys." I: *Kritiskt tänkande – i teori och praktik*.

- Sporrøng Elin & Westin Tikkanen, Karin (red.). Lund: Studentlitteratur. S. 97–105. (9 s.)
- Kindeberg, Tina (2011). *Pedagogisk retorik. Den muntliga relationen i undervisningen*. Stockholm: Natur & Kultur. (142 s.)
- Kjeldsen, Jens (2011). "Bilder og tekstbilder i foredrag og forelesning". Ingår i: Arne Skodvin; Karl Henrik Flyum; Geir Knudsen & Eva Simonsen (red.), *Forelesningens kunst*. Oslo: Unipub forlag. S. 263–289. (27 s.)
- Matthiesen, Christina (2016). "Student-driven Imitation as a Means to Strengthening Rhetorical Agency". Ingår i: *Advances in the History of Rhetoric*, 19(2). S. 208–224. (17 s.)
- Mral, Brigitte (2011). Ur "Inledning" till *Talande kvinnor*. 2:a utg. Ödåkra: Retorikförlaget. S. 10–21. (12 s.)
- Plutarchos (200). "Konsten att lyssna". Ingår i: *Rhetorica Scandinavica*, nr 14. s. 6–17. (12 s.)
- Sigrell, Anders (2004). "Retoriska uppslagsverk och lexica". Ingår i: *Rhetorica Scandinavica*, nr 32. S. 36–46. (11 s.)
- Sigrell, Anders (2008). "Retorikens etik – och progymnasmata". Ingår i: Lindgren, Maria et al (red.), *Texter om svenska med didaktisk inriktning. Femte nationella konferensen i svenska med didaktisk inriktning*. Växjö: Växjö University Press. S. 200–220. (21 s.)
- Sigrell, Anders (2011). "Manipulerande metonymier". Ingår i: *RetorikMagasinet*, nr. 44. (5 s.)
- Sigrell, Anders (2013). *Retorik för lärare – Konsten att välja språk konstruktivt*. Åstorp: Retorikförlaget. (141 s.)
- Sigrell, Anders (2014). "Fem frågor – att låta studenterna själva formulera tentan". Ingår i: Alexander Maurits & Katarina Mårtensson (red.), *Högskolepedagogisk reflektion och praktik. Proceedings från Humanistiska och teologiska fakulteternas pedagogiska inspirationskonferens 2012*. S. 75–85. (11 s.)
- Viklund, Jon (2014). "Retorisk kritik – en introduktion". Ingår i: Otto Fischer, Patrik Mehrens & Jon Viklund (red.), *Retorisk kritik*. Ödåkra: Retorikförlaget. S. 13–31. (19 s.)
- Wester, Vivianne (2001). "Bör kvinnor sära på benen?" Ingår i: *Retorikmagasinet* nr 10. S. 7–11. (5 s.)

Antal sidor: 429

Referenslitteratur

- Dynarski, Susan (2017). "Laptops are great. But not during a lecture or a meeting". Ingår i: *New York Times*. Länk tillhandahålls av läraren.
- Sana, Faria et al. (2013). "Laptop multitasking hinders classroom learning for both users and nearby peers". Ingår i: *Computer & Education*, nr 62. S. 24–31.

Dessutom tillkommer material under kursens gång, enligt lärarens anvisningar.

Delkurs 2. Litteraturhistorisk fördjupning (11 hp)

Facklitteratur

- Bergman, Lotta (2017). "Textval i en global värld". I: *Mötesplatser. Texter för svenskämnet*, red. Ann Boglind m.fl., Lund: Studentlitteratur. 19 sid.
- Molloy, Gunilla (2011). *Selma Lagerlöf i mångfaldens klassrum*. Lund: Studentlitteratur. Kap. 7. 26 sid.
- Olsson, Bernt, Algulin, Ingemar & Sahlin, Johan (2019). *Litteraturens historia i världen*. 7., omarb. och utök. uppl. Lund: Studentlitteratur. (ca 200 s. enligt lärares anvisningar)
- Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar (2013). *Litteraturens historia i Sverige*. 6. uppl. Lund: Studentlitteratur. (ca 200 s., enligt lärares anvisningar)
- Wessbo, Simon. Fiktion genom två medier: En studie om gymnasieelevers meningsskapande utifrån Hjalmar Söderbergs novell "Pälsen" och dess adaption till film. Linköpings universitet. (Summary in English, s. 191-199). 9 sid.

Antal sidor: ca 450

Artikelmateriel kan tillkomma enligt lärares anvisningar.

Referenslitteratur

- Elleström, Lars (1999). *Lyrikanalys: en introduktion*. Lund: Studentlitteratur.
- Holmberg, Claes-Göran & Ohlsson, Anders (1999). *Epikanalys: en introduktion*. Lund: Studentlitteratur.
- Nordisk kvinnolitteraturhistoria* (Band 1–5) (1993). Möller Jensen, Elisabeth (red.). Höganäs: Wiken. Länk tillhandahålls av läraren.

Skönlitteratur och film

- Benedictsson, Victoria, "Ur mörkret" (Litteraturbanken)
- Brontë, Charlotte, *Jane Eyre*
- Camus, *Främlingen*
- Daldry, Stephen *The Hours* (film)
- Gilman, Charlotte Perkins, "Den gula tapeten"
- Helle, Helle, *Rødby-Puttgarden*
- Ibsen, Henrik, *Et Dukkehjem*
- Kincaid, Jamaica, *Lucy*
- Lagerkvist, Pär, *Himlens hemlighet*
- Lagerlöf, Selma, *Gösta Berlings saga* (i urval)
- Larson, "Pälsen" (kortfilm)
- Martinson, Moa, *Kvinnor och äppelträd*
- Rhys, *Sargassohavet* (roman eller film)
- Söderberg, Hjalmar, "Pälsen" ur *Historietter*
- Thorvall, Kerstin, *Det mest förbjudna*
- Woolf, Virginia, *Mrs Dalloway*

Tillkommer: dikter och andra kortare texter enligt lärares anvisningar (Canvas).

Delkurs 3. Språkhistoria och grundläggande fonetiska aspekter (7 hp)

- Bianchi, Marco (2016). "Runstenen som socialt medium." Ingår i: *Studier i svensk språkhistoria 13*. Andersson, D., Edlund, L-E., Haugen, S. & Westum, A. (red.). Umeå: Institutionen för språkstudier, Umeå universitet. S. 9–30. Länk tillhandahålls av läraren. (22 s.)
- Delsing, Lars-Olof (1991, rev. 1997, 2006, 2017). *Fonetikkompndiet*. Hämtas ner digitalt enligt lärarens anvisningar. (27 s.)
- Lövestam, Sara (2024). *ABC-bok för vuxna: hur bokstäverna uppkom och vad de gjort sedan dess*. Stockholm: Bonnier fakta. I urval ca 40 s.
- Pettersson, Gertrud (2005). *Svenska språket under sjuhundra år. En historia om svenskan och dess utforskande*. Andra upplagan. Lund: Studentlitteratur. (290 s.)
- Pettersson, Jonatan (2012). "Den språkhistoriska kunskapens värden: Språkhistoria i ett historiedidaktiskt perspektiv." Ingår i: *Studier i svensk språkhistoria 12*. Bylin, M., Falk, C. & Riad, T. (red.). Stockholm: Acta Universitatis Stockholmiensis. S. 153–165. Länk tillhandahålls av läraren. (13 s.)
- Riad, Tomas (2025). Artikulatorisk fonetik och fonologi. S. 8, 10–16 Hämtas ner digitalt enligt lärares anvisningar (7 s.)

Härtill kommer ett mindre antal äldre texter (ca. 30 s.).

Antal sidor: 399

Referenslitteratur

- Fornsvensk lexikalisk databas – innehåller Söderwalls och Schlyters ordböcker: Länk tillhandahålls av läraren.
- Svenska Akademiens ordbok* (1898-). Lund: Gleerups: (www.saob.se)

Delkurs 4. Uppsats i svenska med didaktisk inriktning (5 hp)

- Ammert, Niklas (red.) (2011). *Att spegla världen: läromedelsstudier i teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur. (360 s.)
- Alvehus, Johan (2023). *Skriva uppsats med kvalitativ metod: en handbok*. Tredje upplagan. Stockholm: Liber. (188 s.)
- Eriksson, Lars Torsten & Wiedersheim-Paul, Finn (2014). *Att utreda, forska och rapportera*. Tionde upplagan. Stockholm: Liber AB. (216 s.)
- Strömquist, Siv (2019). *Uppsatshandboken: råd och regler för utformningen av examensarbeten och vetenskapliga uppsatser*. Sjunde upplagan. Lund: Studentlitteratur. (180 s.)

Exempel på läromedel för gymnasieskolan, artiklar och textutdrag kan tillkomma, enligt lärarens anvisningar.

Antal sidor: 944

Referenslitteratur

Lagerholm, Per (2024). *Språkvetenskapliga uppsatser*. Tredje upplagan. Lund:
Studentlitteratur.

Rienecker, Lotte & Stray Jørgensen, Peter (2018). *Att skriva en bra uppsats*. Fjärde upplagan.
Stockholm: Liber

Totalt antal sidor: ca 2870